

Geloven in preken

8 september 2019 | **God laat van zich horen**
22 september 2019 | **‘Spreek, uw dienaar luistert’**

God laat van zich horen

Schriftlezing | *Romeinen 10, 4-17*

1. God spreekt; zo geeft Hij zich aan mensen. Hij wil dat wij ons aan Hem geven. Dat doen we door te luisteren naar zijn stem en Hem te antwoorden. Dit kenmerkt de omgang tussen God en mens: Hij spreekt, wij luisteren.

De kerkdienst vormt het brandpunt van de ontmoeting tussen God en ons. De preek kan hierin beslist niet gemist worden. Want in de verkondiging van het evangelie klinkt Gods stem. En zijn woord is de bron van ons leven.

2. God is de sprekende God. Dat is Hij altijd geweest: Hij sprak met de mens in het paradijs (*Genesis 1, 28; 2, 15-17*). Hij bleef spreken toen de mens zich van Hem afkeerde (*Genesis 3, 8 e.v.*). Ook in later eeuwen deed Hij dat; Hij sprak door de profeten. Het zegt alles over zijn liefde!

Dat God de sprekende God is wordt vooral duidelijk in Jezus, zijn zoon. Jezus wordt ‘het Woord’ genoemd (*Johannes 1, 14*): Hij spreekt, meer dan wie of wat ook, van Gods liefde en genade. In Jezus spreekt God zich helemaal uit (zie *Hebreeën 1, 1-2*).

3. Wie spreekt, maakt contact. God verstrekt ons niet wat informatie over zichzelf, maar gééft zichzelf. Hij blijft in zijn spreken niet op afstand, maar komt dichtbij (zie *Romeinen 10, 8*).

God spreekt áán. Hij doet een appel op ons. Hij komt ons leven binnen als de God die ons wil redden van de zonde en de dood. Hij verklaart ons zijn liefde en het kan niet anders of dat werkt in ons iets uit.

4. Gods woord heeft een krachtige werking. Dat was al zo bij de schepping: God sprak en het was er (*Genesis 1, 3 e.v.*). Zijn woord heeft nog steeds die uitwerking: ‘Het keert niet vruchteloos naar mij terug,’ zegt God zelf (*Jesaja 55, 10-11*; vergelijk *Hebreeën 4, 12*).

Gods woord is als zaad dat tot nieuw leven leidt. Petrus heeft het in zijn eerste brief over mensen die opnieuw zijn geboren, ‘niet uit vergankelijk maar uit onvergankelijk zaad, door Gods levende en altijd blijvende woord’ (1, 23; zie ook *Jakobus 1, 18*).

5. En daarom kan Paulus ook zeggen dat mensen door te luisteren tot geloof komen (*Romeinen 10, 17*). Het geeft aan hoeveel kracht er in de verkondiging van het

evangelie van Christus zit! God gaat ermee aan het werk, in de harten van mensen. In de kracht van de Geest brengt het zaad vrucht voort.

6. God maakt dat het zaad vrucht draagt. Hij zorgt er ook voor dat het zaad nog steeds gezaaid wordt.

Toen Jezus naar de hemel ging droeg Hij zijn leerlingen op van Hem te vertellen (*Lucas 24, 46-48*). En dat gebeurde ook: op de Pinksterdag hield Petrus een preek (*Handelingen 2, 14 e.v.*). Duizenden mensen kwamen tot geloof. Later werd ook Paulus geroepen het evangelie te verkondigen.

De apostelen leidden later anderen op tot bringers van het woord, zoals Titus en Timoteüs. Tot op de dag van vandaag wordt het bevrijdende woord gehoord. Wat een zorg van God!

7. Je proeft de verwondering hierover in *2 Korintiërs 5*, waar Paulus schrijft dat God hem de verkondiging van de verzoening heeft ‘toevertrouwd’. Hij roept een ieder die horen wil zich met God te laten verzoenen (vers 19-20).

Die oproep klinkt nog elke zondag. Wat een genade is dat! Dát er nog gepreke wordt onderstreept de inhoud van de preken: God wil jou met zich verzoenen. Hij wil je het leven geven!

‘Spreek, uw dienaar luistert’

Schriftlezing | *Lucas 8, 4-15*

8. God spreekt. Hij schakelt daarbij mensen in, die Hij roept om zijn stem tot klinken te brengen.

Die mensen zijn allereerst hoorders: zij zullen zelf goed naar God moeten luisteren, willen ze zijn woord zuiver door kunnen geven.

En luisteren moet je leren. Daarbij hoort een ontvangende houding: ‘Spreek, uw dienaar luistert’ (*1 Samuel 3, 10*). Het gebed is hierbij onmisbaar.

9. Wie geroepen is tot preken, moet beseffen dat hij heeft te spreken over de grote daden van God. Het mag hem niet te doen zijn om het behagen van mensen, want dan is hij geen dienaar van Christus (*Galaten 1, 10*).

De prediker mag Gods woorden niet verdraaien of in het doorgeven ervan eenzijdig worden. Hij moet de héle Schrift laten spreken. Er rust een grote verantwoordelijkheid op de schouders van de prediker!

10. Wie door God wordt geroepen te preken krijgt daar gaven voor, van de Geest. Tegelijk houdt hij zijn beperkingen en onvolkomenheden. In *1 Korintiërs 2*, waar Paulus schrijft over hoe hij het evangelie bracht in Korinte, komt dit samen: het optreden van Paulus was bepaald niet flitsend, maar hij kwam wel in de kracht van de Geest (vers 1-5).

Dat laatste mag voor de prediker nooit een excuus zijn om maar wat aan te rommelen met zijn voorbereiding,

zijn stijl, zijn presentatie. Nee, omdat hij het evangelie van Jezus Christus brengt, moet hij zich inspannen om dat zo goed mogelijk te doen.

11. De prediker moet aan het werk, maar de hoorders ook. Het belangrijkste is: zie achter de predikant altijd Jezus Christus. Want Hij wordt verkondigd, hoe gebrekkig soms ook. Laat niet gebeuren dat de prediker tussen jou en de Heer in komt te staan.

Stel je tijdens elke preek de vraag: waar is Christus? Zoek Hem, zie Hem, hoor Hem!

12. Hieronder ligt de vraag: hoe ontvankelijk ben je voor het woord van God? Dan gaat het niet alleen over de tijd die je in de kerk zit. Het heeft met een levenshouding te maken: hoe belangrijk is Christus voor je?

Het kan zijn dat je leven gevuld is met van alles en nog wat: je werk, je gezin, zorgen of verdriet. Heb je God eigenlijk wel nodig? Kan zijn woord wel landen in je leven? Hoe staat het met de akker van je ziel (*Lucas 8, 4-15*)?

13. Je kunt concreet werken aan je luisterhouding door je goed voor te bereiden. Zorg dat je uitgerust bent wanneer de zondag begint. Maak al contact met God voordat de dienst begint. Bid voor degene die voorgaat, maar ook voor jezelf, dat je ontvankelijk bent.

Neem de Bijbel mee, zodat je tijdens de preek actief kunt luisteren (vergelijk *Handelingen 17, 11*). Je bent geen toeschouwer, maar deelnemer!

Zoek naar mogelijkheden om na afloop over de preek na te praten. Laat de eredienst geen eilandje in de week worden, maar leg de verbinding tussen de zondag en de andere dagen van de week. Blijf elke dag bezig met het woord van God.

14. Luisteren is óók gehoor geven. ‘Alleen horen is niet genoeg, u moet wat u gehoord hebt ook doen’ (*Jakobus 1, 22*). Schapen horen niet alleen de stem van de herder, ze volgen die ook. Geef het evangelie van verzoening en bevrijding handen en voeten in je leven.

Doe dat biddend en vol vertrouwen op God. De Geest die ervoor zorgt dat het zaad gezaaid wordt en dat het in je leven ontkiemt, zal ook maken dat het vrucht draagt!

De kenmerken waaraan men de ware kerk kan kennen, zijn deze: dat de kerk de zuivere prediking van het evangelie onderhoudt; dat zij de zuivere bediening van de sacramenten onderhoudt, zoals Christus die heeft ingesteld; dat de kerkelijke tucht geoefend wordt om de zonden te bestraffen. Kortom, dat men zich richt naar het zuivere Woord van God, alles wat daarmee in strijd is verwerpt en Jezus Christus erkent als het enige Hoofd.

Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 29

Waar komt het geloof vandaan?

Van de Heilige Geest, die het geloof in ons hart werkt door de verkondiging van het heilig evangelie en het versterkt door het gebruik van de sacramenten.

Heidelbergse Catechismus, zondag 25

Wat zijn de sleutels van het koninkrijk der hemelen?

De verkondiging van het heilig evangelie en de kerkelijke tucht. Door beide wordt het koninkrijk der hemelen voor de gelovigen geopend en voor de ongelovigen gesloten.

Heidelbergse Catechismus, zondag 31

Zou men beelden als ‘boeken der leken’ in de kerken mogen toelaten?

Nee, want wij moeten niet wijzer zijn dan God, die zijn christenen niet door stomme beelden, maar door de levende verkondiging van zijn Woord wil laten onderwijzen.

Heidelbergse Catechismus, zondag 35